

Bruxelles, 7. prosinca 2023.
(OR. en)

16054/23

AG 157
INST 475

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Konferencija o budućnosti Europe – prijedlozi i povezane konkretne mjere iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe: ažurirana procjena

Za delegacije se u prilogu nalazi napomena, kao i tablica u Dopuni 1., s procjenom daljnjeg postupanja u vezi s prijedlozima i povezanim konkretnim mjerama iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe¹, od datuma završetka Konferencije 9. svibnja 2022. do studenoga 2023.

Ovim se dokumentom ažurira preliminarna tehnička procjena koju je Glavno tajništvo Vijeća provelo u vezi s prijedlozima i povezanim konkretnim mjerama iz završnog izvješća Konferencije i koja je izdana u lipnju 2022.² i naknadno ažurirana u studenome 2022.³

¹ Dok. 8933/22.

² Preliminarna tehnička procjena prijedlogâ i povezanih konkretnih mjera iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe, dok. 10033/22.

³ Ažurirana preliminarna tehnička procjena prijedlogâ i povezanih konkretnih mjera iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe, dok. 10033/1/22 REV 1.

Daljnje postupanje u vezi s
prijedlozima i povezanim konkretnim mjerama iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o
budućnosti Europe⁴

I. Uvod

1. Izvješće o konačnom ishodu⁵ Konferencije o budućnosti Europe predstavljeno je 9. svibnja 2022. predsjednici Europskog parlamenta, predsjedniku Vijeća Europske unije i predsjednici Europske komisije, kako je predviđeno u Zajedničkoj izjavi potpisanoj u ožujku 2021.⁶ U okviru Zajedničke izjave troje predsjednika usuglasilo se o tome da će brzo ispitati kako mogu djelotvorno djelovati na temelju tog izvješća, svatko u okviru svojih nadležnosti i u skladu s Ugovorima.
2. To završno izvješće sadržava 49 prijedloga i 326 povezanih konkretnih mjera koje je predstavila plenarna skupština Konferencije. Njima je obuhvaćeno devet tema: „snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta”, „obrazovanje, kultura, mladi i sport”, „digitalna transformacija”, „europska demokracija”, „vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”, „klimatske promjene i okoliš”, „zdravlje”, „EU u svijetu” i „migracije”.
3. Prijedlozi i konkretne mjere povezane s njima uglavnom se temelje na preporukama koje su oblikovali građani i građanke u sklopu europskih i nacionalnih panela građana i građanki organiziranih u okviru Konferencije. Zasnivaju se i na idejama iznesenima na višejezičnoj digitalnoj platformi Konferencije, uključujući ishod širokog raspona događanja i inicijativa⁷ koje su države članice organizirale na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i koje su doprle do više tisuća građana iz svih dijelova EU-a, i na raspravama održanima u okviru plenarne skupštine Konferencije.

⁴ Ovim se dokumentom ažurira preliminarna tehnička procjena koju je Glavno tajništvo Vijeća provelo u vezi s prijedlozima i povezanim konkretnim mjerama iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe, dok. 10033/1/22 REV 1.

⁵ Dok. 8933/22.

⁶ Dok. 6796/21.

⁷ Više informacija o aktivnostima država članica dostupno je u završnom izvješću Konferencije, dok. 8933/2022, i u dijelu posvećenom nacionalnim panelima građana i građanki i nacionalnim događanjima na višejezičnoj digitalnoj platformi Konferencije.

4. Tijekom Konferencije, kao i na završnom događanju, Vijeće je ponovno istaknulo svoju predanost tome da nakon 9. svibnja 2022. odredi daljnje postupanje na temelju rezultata Konferencije, u skladu sa Zajedničkom izjavom.
5. Glavno tajništvo Vijeća objavilo je 10. lipnja 2022.⁸ preliminarnu tehničku procjenu koja, za svaki od 49 prijedloga i svaku od 326 mjera iz završnog izvješća Konferencije, pokazuje u kojim su područjima prijedlozi i povezane konkretne mjere već provedeni i u kojima bi ih institucije EU-a mogle dodatno razmotriti. Ta je procjena naknadno ažurirana 30. studenoga 2022.⁹
6. Kako je predviđeno u kalendaru Konferencije, tri institucije EU-a koje su potpisnice Zajedničke izjave organizirale su 2. prosinca 2022. događanje namijenjeno pružanju povratnih informacija građanima i građankama koji su sudjelovali u europskim panelima građana i građanki te predstavnicima nacionalnih panela građana i građanki i nacionalnih događanja kako bi ih izvijestile o radu poduzetom od 9. svibnja 2022. radi daljnjeg postupanja u vezi s ishodom Konferencije. Građani i građanke bili su pozvani da iznesu svoja mišljenja o tom daljnjem postupanju i da postave pitanja navedenim političkim predstavnicima, koji su na sva njihova pitanja odgovorili.
7. Godinu i pol nakon završnog događanja Konferencije o budućnosti Europe, ovaj dokument i tablica u Dopuni 1. sadržavaju procjenu daljnjeg postupanja u vezi s prijedlozima i povezanim konkretnim mjerama iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije do studenoga 2023.

II. Opći pregled djelovanja poduzetih za provedbu prijedlogâ i povezanih konkretnih mjera iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije

8. Od 9. svibnja 2022. tri institucije rade na daljnjem postupanju u vezi s 49 prijedloga i 326 povezanih konkretnih mjera uključenih u završno izvješće Konferencije i taj je rad još u tijeku.
9. Taj se rad uglavnom odvijao u okviru uobičajenih zakonodavnih postupaka EU-a. Naime, mnoge ključne inicijative navedene u programu rada Komisije za 2023.¹⁰ temeljile su se na prijedlozima iznesenima tijekom Konferencije. Na Konferenciju se upućuje i u programu

⁸ Preliminarna tehnička procjena prijedlogâ i povezanih konkretnih mjera iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe, dok. 10033/22.

⁹ Ažurirana preliminarna tehnička procjena prijedlogâ i povezanih konkretnih mjera iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe, dok. 10033/1/22 REV 1.

¹⁰ Dok. 13847/22.

rada Komisije za 2024.¹¹, u kojemu je nekoliko inicijativa koje se odnose na pitanja obuhvaćena prijedlozima s Konferencije. U zajedničkoj izjavi o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2023. i 2024. navedeno je sljedeće: „mnogi prijedlozi s Konferencije uključeni su u program rada Komisije za 2023. i zajednički se obvezujemo da ćemo im posvetiti posebnu pozornost”. U tu su svrhu Europski parlament i Vijeće surađivali na temelju inicijativa Komisije u nizu područja politika uključenih u završno izvješće Konferencije.

10. Drugi prijedlozi Konferencije i povezane konkretne mjere za koje je potreban nezakonodavni rad uključeni su u program rada Komisije za 2023. i 2024. Vijeće je sa svoje strane utvrdilo prijedloge Konferencije i povezane konkretne mjere u vezi s kojima može djelovati samostalno, npr. bez prijedloga ili preporuke druge institucije ili tijela Unije (posebno Komisije ili visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku) te je započelo s radom na tim mjerama, posebno u pogledu nekih aspekata donošenja odluka Vijeća¹².
11. Daljnji rad Vijeća u pogledu zakonodavnog i nezakonodavnog rada osobito se temelji na preliminarnoj tehničkoj procjeni prijedlogâ Konferencije i povezanih konkretnih mjera koju je Glavno tajništvo Vijeća obavilo 10. lipnja 2022. Budući da je procjena pokazala da bi se velika većina prijedloga (gotovo 95 %) mogla provesti unutar postojećeg okvira Ugovora, Vijeće je postupanje s tim prijedlozima odredilo kao prioritet, s ciljem pružanja odgovora na pitanja zabrinutih građana i građanki u relativno kratkom roku, uz pozitivan učinak na njihov svakodnevni život putem konkretne politike.
12. Kad je riječ o vrlo ograničenom broju konkretnih mjera (oko 5 %), za čiju bi potpunu provedbu bila potrebna izmjena Ugovora¹³, Vijeće je 23. studenoga primilo prijedloge Europskog parlamenta za izmjenu ugovorâ i djelovat će u skladu sa svojim obvezama na temelju članka 48. UEU-a.

III. Glavna postignuća

13. Procjena provedbe 49 prijedloga i 326 mjera iz Priloga ovom dokumentu pokazuje da je trenutačno velika većina prijedloga i mjera predstavljenih na Konferenciji provedena ili je u postupku provedbe.

¹¹ Dok. 13917/23.

¹² Usp. točke 16. i 17. u nastavku.

¹³ Usp. preliminarnu tehničku procjenu prijedlogâ i povezanih konkretnih mjera iz izvješća o konačnom ishodu Konferencije o budućnosti Europe, dok. 10033/22, dio C. Usp. i Prilog ovom dokumentu, u kojem su sivom bojom označene mjere za čiju bi provedbu bile potrebne izmjene Ugovorâ.

14. Sljedeća glavna postignuća posebno se mogu istaknuti kao ilustracije u okviru devet tema Konferencije¹⁴:

- U vezi s temom „snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta”: u listopadu 2022. EU je uspostavio nova pravila kojima se promiču primjerene zakonske minimalne plaće u EU-u i doprinosi poboljšanju radnih i životnih uvjeta za zaposlenike i zaposlenice u EU-u. Istog je mjeseca donesena Direktiva o rodnoj ravnoteži u upravnim odborima trgovačkih društava kako bi se promicala uravnoteženija rodna zastupljenost u upravama poduzeća uvrštenih na burzu diljem EU-a. Nadalje, Direktivom o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad, donesenom u svibnju 2023., utvrđuju se nova pravila za borbu protiv diskriminacije u plaćama i pomoć pri uklanjanju razlika u plaći na temelju roda u EU-u. Nadalje, u listopadu 2023. Europski parlament i Vijeće postigli su privremeni dogovor o jačanju oznaka zemljopisnog podrijetla radi postizanja konkretnih dobrobiti za ruralno gospodarstvo i zaštite gastronomske baštine EU-a u cijelom svijetu.
- U vezi s temom „obrazovanje, kultura, mladi i sport”: Vijeće je u travnju 2022. odobrilo Zaključke o sportu, obećavajućem faktoru preobrazbe ponašanja u prilog održivom razvoju, uzimajući u obzir, među ostalim, rodnu ravnopravnost i uključivost u sportu. Osim toga, Vijeće je u lipnju 2022. donijelo Preporuku o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj kojom se učenike svih dobnih skupina potiče na stjecanje znanja i vještina i oblikovanje stavova kako bi živjeli održivije te stekli zdravije i ekološki osvještenije životne navike. Nadalje, Vijeće je u svibnju 2023. odobrilo zaključke o daljnjim koracima za automatsko uzajamno priznavanje u obrazovanju i osposobljavanju. Osim toga, u svibnju 2023. Vijeće i države članice usvojili su Zaključke o socijalnoj dimenziji održive Europe za mlade, u kojima se poziva na istraživanje načina za povećanje uključenosti mladih u politički proces i uključivanje perspektive mladih u sve politike i razine vlasti. Vijeće je u listopadu 2023. donijelo Uredbu o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode kako bi se osigurala slična zaštita regionalno proizvedenih prehrambenih proizvoda ili pića.
- U vezi s temom „digitalna transformacija”: EU je u rujnu 2022. donio paket o digitalnim uslugama kao EU-ov odgovor na potrebu za regulacijom digitalnog prostora. Aktom o digitalnim tržištima želi se osigurati konkurentan i pravedan digitalni sektor u cilju promicanja inovacija, visokokvalitetnih digitalnih proizvoda i usluga i pravednijih cijena za

¹⁴ Taj popis postignuća nije konačan i služi samo za ilustraciju, ne dovodeći pritom u pitanje važnost tih postignuća u usporedbi s drugim postignućima. Potpuni popis postignuća u vezi sa svakom pojedinačnom mjerom nalazi se u Prilogu ovom dokumentu.

potrošače. Osim toga, Aktom o digitalnim uslugama, donesenim u listopadu 2022., digitalni prostor štiti se od širenja nezakonitog sadržaja te se osigurava zaštita temeljnih prava korisnika. Nadalje, u studenome 2023. Vijeće i Europski parlament postigli su privremeni dogovor o novom okviru za europski digitalni identitet (eID) s ciljem osiguravanja pouzdanog i sigurnog digitalnog identiteta za sve Europljane i Europljanke.

- U vezi s temom „europska demokracija”: u lipnju 2022. Vijeće je odobrilo Zaključke o zaštiti i sigurnosti novinara i drugih medijskih djelatnika. Osim toga, Vijeće je u ožujku 2023. odobrilo Zaključke o ulozi prostora za građansko djelovanje u zaštiti i promicanju temeljnih prava u EU-u, u kojima se naglašava uloga koju sloboda udruživanja ima u osiguravanju demokratskog i pluralističkog društva te pravilnog funkcioniranja javnog života. U studenome 2023. Vijeće i Europski parlament postigli su privremeni dogovor o glavnim političkim elementima nove uredbe o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju, čiji je cilj građanima olakšati prepoznavanje političkih oglasa kako bi bili u boljem položaju za donošenje informiranih odluka. Nadalje, nadovezujući se na europske panele građana i građanki održane u kontekstu Konferencije, Komisija je 2023. organizirala panele građana i građanki o rasipanju hrane, mobilnosti u svrhu učenja i virtualnim svjetovima.
- U vezi s temom „vrijednosti i prava, vladavina prava, sigurnost”: Vijeće je u srpnju 2022. odobrilo Zaključke o inozemnom manipuliranju informacijama i uplitanju kojima se jača angažman i sposobnost EU-a da se bori protiv dezinformiranja. U 2022. uspostavljen je paket instrumenata za borbu protiv inozemne manipulacije informacijama i uplitanja (FIMI), čiji je cilj osigurati koordinaciju među mnogim postojećim alatima na razini EU-a za borbu protiv FIMI-ja. Usto su u rujnu 2023. Vijeće i Europski parlament donijeli novu uredbu kojom će se potaknuti digitalna razmjena informacija u predmetima povezanim s terorizmom između nacionalnih tijela i Eurojusta, čime će se tijelima država članica i agencijama EU-a omogućiti pristup najpotpunijim i ažuriranim informacijama o predmetima povezanim s terorizmom. Štoviše, Vijeće je 20. listopada 2023. odobrilo zaključke o digitalnom osnaživanju kako bi se zaštitila temeljna prava u digitalnom dobu i zajamčilo njihovo ostvarivanje.
- U vezi s temom „klimatske promjene i okoliš”: tijekom energetske krize 2022. Vijeće je donijelo niz hitnih mjera, među ostalim mjere u pogledu skladištenja plina, koordinirane mjere za smanjenje potražnje za plinom, hitne intervencije za rješavanje problema visokih cijena energije i mjere u pogledu solidarne kupnje plina. Nadalje, u skladu s novom

zajedničkom poljoprivrednom politikom, koja se u potpunosti primjenjuje od siječnja 2023., države članice moraju izdvojiti 25 % svojih sredstava namijenjenih izravnom plaćanju za ekosheme za potporu poljoprivrednicima koji se obvežu na primjenu poljoprivredne prakse korisne za klimu, okoliš i dobrobit životinja te borbu protiv antimikrobne otpornosti. U ožujku 2023. Vijeće je donijelo uredbu kojom se uvode strože standardne vrijednosti emisija CO₂ za nove automobile i kombije. Osim toga, u travnju 2023. donesena su nova pravila o reformi sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS EU-a). ETS EU-a tržište je ugljika koje se temelji na sustavu određivanja gornjih granica emisija i trgovanja emisijama za energetske intenzivne industrije, sektor proizvodnje električne energije i zrakoplovni sektor. Prvi put bit će obuhvaćene emisije iz pomorskog prometa te je uspostavljen novi, zaseban sustav za zgrade, cestovni promet i dodatne sektore. Nadalje, u okviru paketa „Spremni za 55 %”, skupa prijedloga za reviziju zakonodavstva EU-a čiji je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova u EU-u za najmanje 55 % do 2030., novom Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora, donesenom u listopadu 2023., predviđena su pravila za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije u EU-u. Osim toga, u studenome 2023. Parlament i Vijeće postigli su privremeni dogovor o novim pravilima za obnovu i očuvanje narušenih staništa u EU-u s ciljem obnove najmanje 20 % kopnenih i morskih područja EU-a do 2030., a do 2050. svih ekosustava koje je potrebno obnoviti.

- U vezi s temom „zdravlje”: Vijeće je u listopadu 2022. donijelo dvije uredbe, jednu o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju, a drugu o okviru mjera povezanih s medicinskim protumjerama u slučaju izvanrednog stanja u području javnog zdravlja na razini Unije. Zajedno s drugim dvjema uredbama o pojačanoj ulozi Europske agencije za lijekove i o Europskom centru za sprečavanje i kontrolu bolesti koje su donesene iste godine, tim se uredbama nastoje poboljšati kapaciteti EU-a za odgovor na buduće pandemije i druge prekogranične zdravstvene krize te ojačati reaktivne mjere koje su na raspolaganju Uniji za nabavu, proizvodnju i stvaranje zaliha medicinskih protumjera potrebnih tijekom krize. Nakon što je Vijeće pozvalo na takvu inicijativu, Komisija je u lipnju 2023. objavila Komunikaciju o sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju, kako bi se mentalno zdravlje izjednačilo s fizičkim zdravljem i osigurao novi, međusektorski pristup pitanjima mentalnog zdravlja.
- U vezi s temom „EU u svijetu”: EU je aktivan na međunarodnoj sceni u okviru vanjskog djelovanja EU-a, uključujući zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku. Kako bi odgovorila na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, Europska unija posebno je predana pružanju snažne

financijske, gospodarske, humanitarne, vojne i diplomatske potpore Ukrajini i njezinu stanovništvu te će tu potporu nastaviti pružati. U tom kontekstu Vijeće je uvelo 11 paketa mjera ograničavanja protiv Rusije. Nadalje, kad je riječ o proširenju, Europsko vijeće Ukrajini i Moldovi dodijelilo je status zemalja kandidatkinja za pristupanje EU-u u lipnju 2022., a Bosni i Hercegovini u prosincu 2022. Europsko vijeće ponovno je istaknulo svoju potpunu i nedvosmislenu predanost perspektivi članstva zapadnog Balkana u EU-u. Nadalje, Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 24. i 25. ožujka 2022. pozvalo na nastavak rada na provedbi Izjave iz Versaillesa, koju su čelnici i čelnice EU-a donijeli 11. i 12. ožujka 2022., kako bi se izgradila otvorenija i snažnija gospodarska osnova, posebno smanjenjem strateških ovisnosti EU-a u najosjetljivijim područjima. U tom kontekstu, kako bi se povećala otpornost ključnih lanaca opskrbe EU-a, Europski parlament i Vijeće donijeli su u rujnu 2023. Uredbu o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (poznata i kao „Akt o čipovima”). Osim toga, 13. studenoga 2023. Europski parlament i Vijeće postigli su privremeni dogovor o uredbi o kritičnim sirovinama, čiji je cilj postizanje sigurnosti opskrbe sirovinama potrebnima za europske industrije, posebno za industriju s čistom tehnologijom.

- U vezi s temom „migracije”: Vijeće je u rujnu 2023. postiglo dogovor o produljenju EU-ove privremene zaštite osoba koje bježe od agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine kako bi se raseljenim osobama iz Ukrajine omogućilo da uživaju usklađena prava u cijelom EU-u, koja uključuju boravište, pristup tržištu rada i stanovanju, medicinsku pomoć i pristup obrazovanju za djecu. Suzakonodavci trenutačno raspravljaju o reformi pakta o migracijama i azilu, ključnom paketu različitih zakonodavnih akata u tom području, a cilj mu je, među ostalim, usklađivanje zakonodavstva o azilu na europskoj razini.

15. Uz glavna već navedena postignuća, kao dio svoje predanosti osiguravanju najboljeg mogućeg daljnjeg postupanja nakon Konferencije, Vijeće je utvrdilo i ispitalo konkretne mjere predložene na Konferenciji u kojima Vijeće može djelovati samostalno, tj. bez prijedloga ili preporuke druge institucije ili tijela Unije. Riječ je o 23 od ukupno 326 konkretnih predloženih mjera, posebno u pogledu dezinformacija i medijske pismenosti građana, komunikacije s građanima i transparentnosti, višejezičnosti, zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju, jačanja prekogranične suradnje, obrazovanja i sporta. Rad na tim mjerama u tijeku je u okviru relevantnih pripremnih tijela Vijeća.

16. Nadalje, Vijeće je započelo s radom na provedbi mjera Konferencije kojima se poziva na poboljšanje nekih aspekata donošenja odluka Vijeća, a posebno na proširenje primjene

glasovanja kvalificiranom većinom u Vijeću. Većina tih mjera može se obuhvatiti fleksibilnim mogućnostima predviđenima postojećim okvirom Ugovora, posebno općim ili premošćujućim klauzulama kojima se Europskom vijeću ili Vijeću omogućuje prelazak s jednoglasnog odlučivanja na glasovanje kvalificiranom većinom, u skladu s postupcima utvrđenima u relevantnim odredbama Ugovora. Vijeće razmatra mogućnost primjene nekih premošćujućih klauzula, osobito u posebnim područjima u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP). Rad u vezi s tim još je u tijeku.
